



Pohľad na účastníkov pracovného aktívu objektívom Anny Nociarovej

V dobrej nálade sa riešili závažné problémy

Čaká nás zvýšenie miezd v tarifách o 6 percent

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Vedenie Železiarní Podbrezová kladie veľký dôraz na objektívnu informovanosť svojich zamestnancov a využíva k tomu rôzne komunikačné nástroje. Rokmi osvedčenou metódou je organizovanie stretnutí predstavenstva s vedúcimi pracovníkmi všetkých stupňov riadenia Železiarní Podbrezová a zástupcov dcérskych spoločností. Takýto aktív sa uskutočnil aj 26. júla 2016 v Dome kultúry ŽP. Aj napriek tomu, že termín konania bol v dovolenkovom období, obavy zo slabšej účasti sa nepotvrdili. Sála bola zaplnená takmer do posledného miesta a všetci s napätím očakávali čo bude obsahom stretnutia. Ako nám povedal Ing. Vladimír Soták, predseda Predstavenstva a generálny riaditeľ ŽP a.s., dôvodov, prečo sa rozhodli zvolať tento aktív, bolo niekoľko.

„Jedným z hlavných motívov boli výsledky analýzy zamestnanosti absolventov Súkromnej strednej odbornej školy hutníckej ŽP, ktorí končili štúdium od roku 2004 do roku 2016. V priebehu tohto obdobia z 969 absolventov (v trojročných učebných odboroch 214, v štvorročných študijných odboroch 689 a v päťročnom študijnom odbore 66), nastúpilo do práce 530 absolventov a 309 zo zamestnania odišlo. Je nám ľúto, ak odchádzajú mladí, vyškolení ľudia s praxou. Chápeme, že na trhu práce je hlad po kvalitnej pracovnej sile, ale nepočítali sme s tým, že personálne firmy



„Jedným z hlavných motívov boli výsledky analýzy zamestnanosti absolventov...“, povedal Ing. Vladimír Soták

budú lanáriť našich vyučencov. A to trvá už dlho“, konštatoval Ing. Vladimír Soták. „Starší zamestnanci si pamätajú, že zhruba pred päťdesiatimi rokmi, keď sme budovali nový závod, sme aj my získavali zamestnancov zo Strojární Piesok. Prichádzali odtiaľ k nám prví nástrojári. Dnes sa situácia otočila v náš neprospech. Na druhej strane, môžeme byť „hrdí“, že naši absolventi sú žiadani na trhu. Nemyslíme si však, že všetci noví zamestnávateľia vytvoria pre týchto zamestnancov lepšie pracovné podmienky

a myslím tým aj finančné, ako sú v Podbrezovej. Máme totiž veľmi veľa skúseností, že sľuby mnohým zamestnancom, aj športovcom, ktorí od nás odišli, zostali nenaplnené. Podbrezová je garanciou toho, čo sľúbime. Som presvedčený, že do budúcnosti sa budeme snažiť ešte viac pozornosti venovať potrebám mladých zamestnancov.“

Ing. Vladimír Soták konštatoval, že jedným z kľúčových problémov s tým súvisiacim, je aj bytová otázka. „V najbližších mesiacoch sa budeme ňou veľmi vážne zaoberať. Dvadsaťpäť rokov sme sa tejto problematike nevenovali. Musíme naštartovať spoluprácu s mestom Brezno a obcou Podbrezová.“

Predmetom aktívu bola aj veľmi potešujúca informácia o zvýšení tarifných miezd zamestnancov o 6 percent, s platnosťou od 1. augusta 2016. Jednou z

diskutovaných tém bol systém, ktorý nastavil štát vo výške finančných prostriedkov odvádzaných za zamestnávateľov a zamestnancov do štátneho rozpočtu. „Fakt je, že štát si zoberie za každého zhruba 52 percent. Priemer v Európskej únii tvorí 40 percent a napríklad v Chorvátsku 19 percent“, povedal generálny riaditeľ. V diskusii bol vyjadrený kritický postoj k tejto skutočnosti a nevôľa nad tým, že štát podporuje štrajky učiteľov a vedeckých inštitúcií. „Štát by sa mal správať ako dobrý hospodár, nie ako marketingový pracovník“, dodal k tejto problematike Ing. Vladimír Soták.

Hoci aj ďalšie témy, ktoré boli predmetom diskusie, boli veľmi závažné, pracovný aktív sa niesol vo veľmi príjemnej atmosfére a všetci prítomní odchádzali po jeden a pol hodine pozitívne naladení.

“Do budúcnosti sa budeme snažiť ešte viac pozornosti venovať potrebám mladých zamestnancov.”

Vyhlasujeme súťaž o najkrajšiu fotografiu z dovolenky

Milí čitatelia, leto je čas spoznávania nových kútov sveta, ale aj nášho krásneho Slovenska. Iste máte plno vydarených, a aj zaujímavých fotografií, o ktoré by ste sa mohli podeliť s nami. Pošlite nám do redakcie na adresu: noviny@zelpo.sk najkrajšiu z nich a my vás zaradíme do zberovania. Termín uzávierky súťaže je síce 31. august 2016, ale tešíme sa na vaše fotografie aj skôr. Prosím dodržte našu podmienku a pošlite nám len jednu fotografiu v kvalitnom rozlíšení.

Z obsahu čísla vyberáme:

Polrok vo výrobe

V oceliarni sme za prvých šesť mesiacov tohto roka objemový plán prekročili o 16 073 ton. Objem výroby kontinuálne odlievajúcich blokov na predaj prekročujeme o 7 097 ton, objem výroby kontinuálne odlievajúcich blokov pre valcovňu rúr prekročujeme o 8 976 ton.

Železiarne Podbrezová čítajte na 3. strane

Golf im učaroval

Detská golfová akadémia je už tradíciou. V tejto letnej sezóne organizujú Tále a.s. štyri turnusy a je určená pre deti od 5 do 15 rokov. Medzi účastníkmi bude aj 32 detí zamestnancov Železiarní Podbrezová a 5 detí zamestnancov ŽP GROUP.

Železiarne Podbrezová čítajte na 2. strane

Komunikovali v angličtine

Program tohtoročného jazykového tábora bol zameraný na výchovu agentov, ktorí musia byť jazykovo zdatní, preto oficiálnym táborejším jazykom sa stala angličtina.

Železiarne Podbrezová čítajte na 2. strane

Podpora študentov

V Hutníckej fakulte TU v Košiciach sa konal 22. ročník študentskej vedeckej a odbornej konferencie Metalurgia 2016. Finančne študentskú konferenciu podporilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a mnohé firmy a spoločnosti. Medzi sponzormi nechýbala tradične aj Nadácia ŽP.

Región čítajte na 5. strane

Umelci v Kalinove

V rámci 28. Medzinárodného keramickeho sympózia sa v Žiaromate Kalinovo stretli umelci z Turecka, Českej republiky a Slovenska. Štvorica keramikárov má do 3. augusta 2016 k dispozícii priestory závodu. Účastníkmi tohtoročného sympózia sú Firdevs Müjde Gökbel a Oya Asan Yuksel z Turecka, Veronika Selingerová z Čiech a Paula Hoššová zo Slovenska.

ŽP GROUP čítajte na 7. strane

Po dvoch kolách

Nový ročník Fortuna ligy začal pre podbrezovských futbalistov v upršanom počasí proti Trnave, ktorá mala za sebou úvodné stretnutie druhého predkola Európskej ligy. S cieľom nadviazať na úspešnú jar vstúpili „Železiari“ do úvodného dejstva aktívne.

ŽP Šport čítajte na 8. strane

Päť medailí

V ťažkých poveternostných podmienkach sa cez víkend, 16. – 17. júla, na Fačkovskom sedle konali Majstrovstvá Slovenskej republiky v horskej cyklistike 2016.

ŽP Šport čítajte na 8. strane

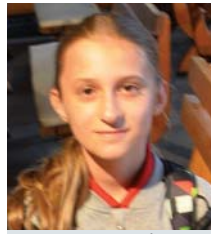
LETO NAŠICH DETÍ

Golf im učaroval TÁLE

ski, golf & hotel resort



Ema MURIŇÁKOVÁ



Juliana LILKOVÁ



Zoja KLINCKOVÁ



Andrej MIKLOŠI



Samuel SKLADANÝ



Timotej HUSEŇICA



Kristián a Marko KOCHAN



Šimon KEPEŇA

O. Kleinová

Foto: V. Kúkolová, T. Weisová
 noviny@zelpo.sk

Detská golfová akadémia je už tradíciou. V tejto letnej sezóne organizujú Tále a.s. štyri turnusy a je určená pre deti od 5 do 15 rokov. Medzi účastníkmi bude aj 32 detí zamestnancov Železiarní Podbrezová a 5 detí zamestnancov ŽP GROUP. V posledný deň konania prvého turnusu sme navštívili Gray Bear a nádejných golfistov sme sa pýtali, prečo sa rozhodli pre tento šport a aké sú ich dojmy:

Ema MURIŇÁKOVÁ, Brezno

- Ja som už v golfovej škole bola vlni. Veľmi sa mi páči golfová móda, tie pravidlá a všetko okolo toho. Určite by som sa chcela golfu venovať aj v budúcnosti. Našla som si tu kamarátky, je tu výborne.

Juliana LILKOVÁ, Heľpa

- Som tu druhýkrát. Chcela by som sa naučiť hrať golf lebo sa mi to zide v živote. Bude fajn, ak budem vedieť hrať golf. Chcela by som veľmi, veľmi hrať golf a chcem získať zelenú kartu. To pre mňa znamená veľa. Myslím, že by som sa tomu chcela venovať profesionálne.

Zoja KLINCKOVÁ, Brezno

- Golf sa mi veľmi páči. Je to šport v krás-

nej prírode, a vôbec mi nerobí problém narábať s palicou. Chcela by som sa tomu venovať aj v budúcnosti. Chcem byť golfistka.

Andrej MIKLOŠI, Brezno

- Som tu prvýkrát, videl som hrať golf vo filmoch, zaujalo ma to a chcel som vyskúšať, aké to je. Na Táloch som bol už aj predtým, je tu krásne prostredie. Zatiaľ sa mi to páči a verím, že mi to pôjde. Nie je to najľahšie, ale dá sa. Treba rešpektovať pravidlá.

Samuel SKLADANÝ z Heľpy

- Som tu druhýkrát a veľmi sa mi tu páči. Prostredie je krásne, dobrá atmosféra, sú tu dobrí ľudia, s ktorými sa zasmejeme. Našiel som si aj kamarátov. Golf ma baví,

chcel by som sa ho naučiť hrať. Neviem posúdiť, či mi to ide, ale do budúcnosti by som sa mohol tomu venovať. Hrám fíloorball, aj hokej, som brankár. Je to rozdiel. Ale floorball je čistá hra, tak ako golf, vyžaduje disciplínu.

Timotej HUSEŇICA

- Tešil som sa do golfového tábora a myslím, že by som sa tomu chcel venovať aj naďalej. Robím atletiku, kde sa viac namáham, tu však treba viac rozmýšľať.

Kristián a Marko KOCHAN z Brezna

- Marko chodil na tréningy v škole a nahovoril ma, aby sme šli na golfovú akadémii. A dobre sme spravili. Je tu veľmi dobre. Tréneri sú veľmi dobrí, máme tu kamarátov a určite sem prídeme aj na rok.

Šimon KEPEŇA z Banskej Bystrice

- Mne sa tu veľmi páči. Hráme golf, ktorý mám veľmi rád, ale chodíme sa aj kúpať. Golf hrajú moji rodičia a ja sa mu tiež už dlhšie venujem. Viem, že budem golfista, ale ešte sa musím veľa učiť. Golf nie je ťažký šport, ale treba pri ňom veľa rozmýšľať.

Protrénera Jozefa SOTÁKA sme sa opýtali:

Detskú golfovú akadémiiu ste začali organizovať pred sedemnásmi rokmi. Čo sa odvtedy zmenilo?

- Zmenilo sa skoro všetko. Začínali sme s desiatimi deťmi na akadémii pred hotelom Stupka, postupne sme prešli na ihrisko Gray Bear a teraz máme možnosť využívať aj ihrisko Little Bear. Dnes môžeme konštatovať, že naše tábory majú význam. Podarilo sa nám vychovať vo svojich mládežníckych kategóriách najlepších golfistov na Slovensku.



Čo by ste odkázali deťom, ktoré by aj chceli vyskúšať tento šport, ale ešte váhajú?

- Golf je už tristo rokov v ostatných krajinách Európy športom pre všetkých. Len na Slovensku máme dvadsaťjeden športovísk, kde sa môže hrať golf. Moji zverenci sa vďaka golfu dostali do mnohých krajín sveta, kde by inak nešli. Stali sa reprezentantmi majstrovstiev Európy, majstrovstiev sveta... Členovia Golfového klubu Tále vyhrali sedemkrát majstrovskú súťaž golfových klubov. Každú nedeľu máme tréningy pre deti od 9 do 11 rokov, tak to treba prísť vyskúšať.

Pomocných trénerov sme sa opýtali, ako prebieha tréning:

Vladimír TURČAN:

- Snažíme sa robiť tréningy pre deti pútavo. Deň v tábore začína o 9. hodine rozcvičkou, trénujeme do jedenástej, potom idú deti do wellness, na obed a popoludní ešte trénujú dve hodiny. Potešiteľné je, že deti sa sem vracajú.



Lukáš TRAJTEL:

- Snažíme sa deti učiť golf hrou formou a myslím, že keď sa sem vracajú aj také deti, ktorých rodičia golf nehrajú, určite ich to začalo baviť. V prvom turnuse bolo minimálne päťdesiat percent detí, ktoré sa vrátili do golfovej akadémie.



V troch júlových turnusoch absolvovalo letný jazykový tábor 59 detí zamestnancov ŽP a ich dcérskych spoločností. Na spoločnej snímke účastníci tretieho turnusu, ktorý trval od 17. do 24. júla 2016. Foto: T. Weisová

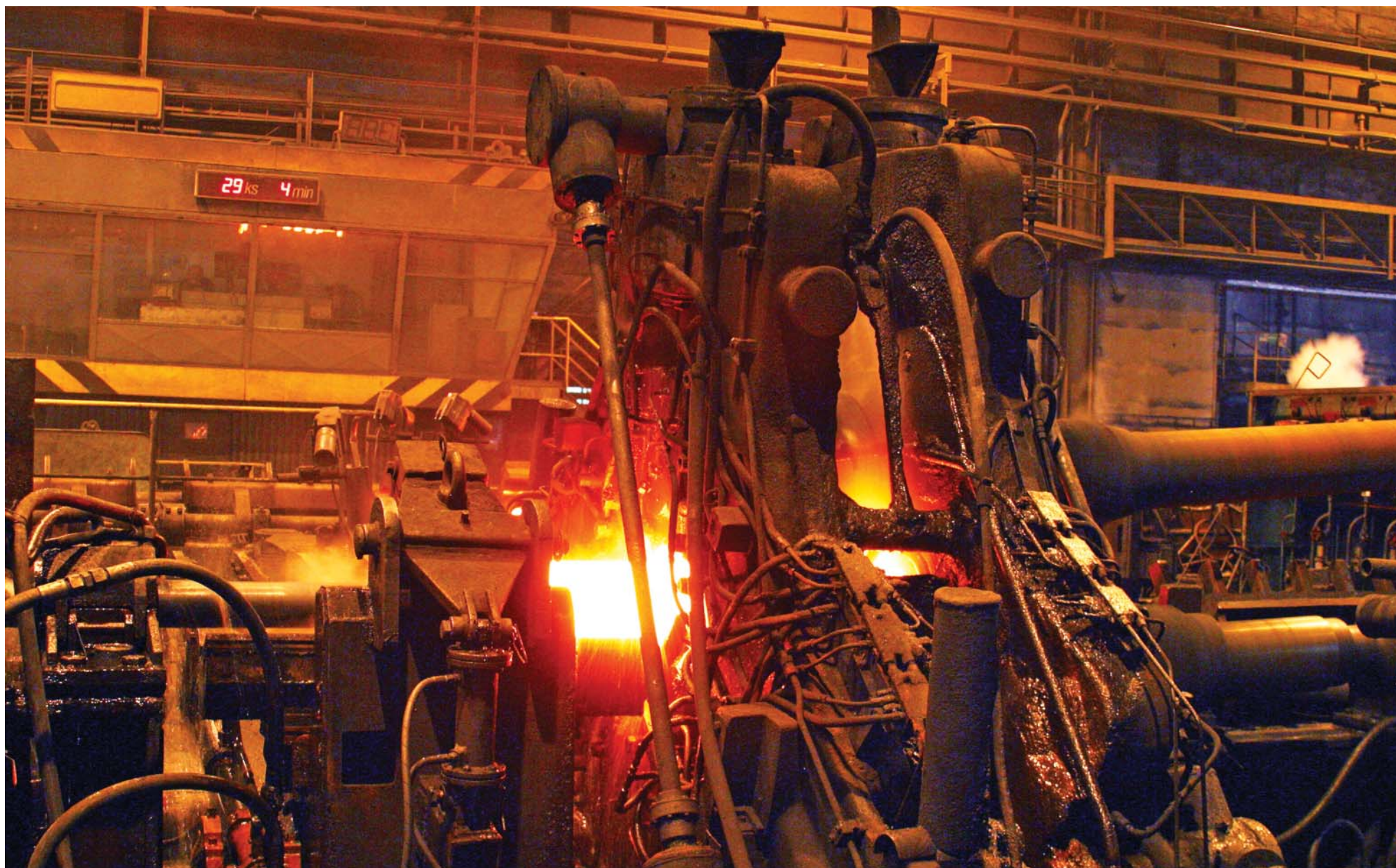


UČILI SA HRAVOU FORMOU SPEAKLAND MOŠTENICA

V. Kúkolová
 noviny@zelpo.sk

V krásnej prírode Nízkych Tatier, necelých tridsať kilometrov od Podbrezovej za dedinou Moštenica, preživalo týždeň plný aktivít dvadsaťdeväť detí zamestnancov ŽP a ich dcérskych spoločností. Program tohtoročného jazykového tábora bol zameraný na výchovu agentov, ktorí musia byť jazykovo zdatní, preto oficiálnym táborovým jazykom sa stala angličtina. Agenti musia byť kondične schopní, na čo deti pripravovali prostredníctvom športových hier – futbal, volejbal, kriket, petang, či nočným pochodom hrôzy za minerálom, ktorý hľadači odovzdávali vedúcemu tábora. Pre zlepšenie koncentrácie sa deti venovali rôznym spoločenským hrám, ktorými si cibрили myseľ. V deň našej návštevy (20. júl) mali táborníci voľno a pripravovali sa na večernú talentovú šou. Čakalo ich aj kúpanie v hati pri chate, opekačka a posedenie pri gitare. Do konca pobytu absolvovali ešte Tarzaniu na Táloch a ďalšie aktivity.

Deti boli ubytované v štvorlôžkových chatkách so sociálnym vybavením a stravu mali zabezpečenú v chate Slovenka. K tomu, aby si dočasné príbytky udržiavali v poriadku prispel aj každodenný bodovací systém. Páčilo sa nám, že táborový poriadok im umožňoval len na chvíľu v stanovenom čase používať mobily, aby informovali rodičov o svojich zážitkoch a potom tieto každodenné hľtače času oddychovali v chatke vedúcich. Odchádzali sme presvedčení, že k spokojnosti malých rekreantov sa pridalo po dvoch daždivých dňoch opäť slnečné počasie.



Ilustračné foto A. Nociarová

Polrok vo výrobe

Ing. Martin Domovec
asistent výrobného riaditeľa

Z pohľadu plnenia výrobných úloh a technologických inovácií, môžeme hodnotiť prvý polrok 2016 ako úspešný.

V oceliarni sme za prvých šesť mesiacov tohto roka objemový plán prekročili o 16 073 ton. Objem výroby kontinuálne odlievajúcich blokov na predaj prekračujeme o 7 097 ton, objem výroby kontinuálne odlievajúcich blokov pre valcovňu rúr prekračujeme o 8 976 ton. Kvôli zvýšeným požiadavkám na predaj oceľových blokov, aj zvýšenej potreby vsádzky pre valcovňu rúr, sme v oceliarni od 1. júna 2016 pristúpili k zmene pracovného režimu.

Pozitívne môžeme hodnotiť aj vývoj ďalších hlavných ukazovateľov – predváhy a výrobných prestojov. Za prvý polrok 2016 podkračujeme predváhu o 5,1 kilogramu na tonu (kg/t) a výrobné prestojové podkračujeme o 3,1 percenta.

V prvom polroku 2016 bolo v oceliarni zrealizovaných viacero technologických zmien a inovácií, ktoré boli detailne spomínané v minulom čísle Podbrezovana. Opätovne spomeniem len výrobu doposiaľ najmenšieho formátu – kvadrátu 105 milimetrov, ktorý sme skúšobne odliali na jednom prúde 27. júna 2016. Výsledky interných analýz, aj odozva externého zákazníka po prvom valcovaní týchto blokov, sú pozitívne. Po optimalizácii niektorých technologických parametrov a plánovanom spustení plnej výroby tohto formátu začiatkom roku 2017, je to šanca pre ŽP a.s. uplatniť sa ako dodávateľ pre ďalšie valcovne tyčí a profilov.

Vo valcovni rúr sme za prvých šesť mesiacov tohto roka objemový plán prekročili o 4 687 ton. Objem výroby valcovných rúr na predaj prekračujeme o 2 923 ton, objemu výroby vstupných polotovarov pre výrobu presných rúr prekračujeme o 1 818 ton. V porovnaní s plánom sme mierne v sklze v plnení výroby

vstupných polotovarov pre výrobu oblúkov, za prvých šesť mesiacov to predstavuje 55 ton. Pozitívne môžeme hodnotiť aj vývoj predváhy, za prvý polrok 2016 ju podkračujeme o 12,1 kg/t. Výrobné prestojové za prvý polrok síce prekračujeme o 1,5 percenta, ale je to z titulu prekročenia technologicky nutných prestojov a zvýšeného počtu prestavieb a zmien akosti.



Aj z pohľadu technologických inovácií môžeme prvý polrok 2016 hodnotiť veľmi pozitívne. Od začiatku roku sme na prvých dvoch košoch pretlačovacej stolice po prvýkrát používali tvrdokovové valce. Môžeme konštatovať jednoznačný prínos z pohľadu životnosti valcov – na oboch košoch valce vyvalcovali viac ako 300 tisíc kusov a tiež zvýšenej povrchovej kvality lúp. Na pretlačovacej stolici sme pokračovali v optimalizácii parametrov novej kalibračnej rady. Zmena úkosov na tříňových tyčiach pretlačovacej stolice prispela výraznou mierou k vynikajúcim výsledkom v predváhe a zníženiu materiálových nákladov. V decembri 2015 sme počas strednej opravy zmenili systém regulácie chladenia stojanov ľahovej redukčne. Počas prvého polroka prebiehali v spolupráci so ŽP VVC s.r.o.

merania a analýzy povrchovej teploty valcov v stojanoch a v druhej polovici roka pristúpime ku konkrétnym zmenám parametrov chladenia. Umožní nám to dosiahnuť vyššie dovalcovacie teploty a zlepšiť homogenitu štruktúry a mechanické vlastnosti rúr po valcovaní. Po skončení júnovej strednej opravy sme zrealizovali skúšobné valcovanie z upraveného formátu kvadrát 215 milimetrov, s cieľom zväčšiť dĺžku rúr s väčším vonkajším priemerom a hrubou stenou. Dosiahnuté výsledky zatiaľ nie sú postačujúce

a v nasledujúcom období sa budeme ďalej zaoberať otázkou zvýšenia metrovej hmotnosti vstupného polotovaru pre valcovňu rúr. Z pohľadu rozdelenia valcovných rúr podľa účelu použitia môžeme konštatovať stabilný objem zákaziek vo väčšine hlavných výrobných skupín valcovne rúr.

V sortimente presných rúr ťahaných za studena sme za prvých šesť mesiacov tohto roka objemový plán prekročili o 827 ton. Pozitívne môžeme hodnotiť aj vývoj predváhy, za prvý polrok 2016 ju podkračujeme o 0,25 kg/t. Z pohľadu rozdelenia presných rúr podľa účelu použitia môžeme konštatovať stabilný počet zákaziek vo väčšine z hlavných výrobných skupín ťahárne rúr - štandardných konštrukčných rúr, výmenníkových rúr a kotlových rúr, aj v rúrach pre hydraulické a pneumatické rozvody. Plánovaný objem v sortimente galvanicky pozinkovaných rúr od začiatku roku prekračujeme o 237 ton. Naopak, pokles cítime v zákazkách na rúry pre automobilový priemysel. V sortimente presných delených rúr za prvých šesť mesiacov prekračujeme stanovený plán o 36 ton. Plánovaný objem výroby v sortimente hydraulických rúr prekračujeme o 11 ton. Z pohľadu zvyšovania produktivity práce považujem za najdôležitejšiu akciu inštalovanie delenia rúr priamo za ťažnou stolicou 3-04. V rovnakom trende budeme postupovať aj v nasledujúcom období.

V sortimente navarovacích oblúkov sa nám nedarí plniť plánovaný objem výroby, za prvý polrok musím konštatovať podkračenie plánu o 59 ton. Plánovaný objem výroby podkračujeme aj v sortimente redukcií, a to o 12 ton.

Na záver môžeme zhodnotiť výsledky prvého polroku 2016 ako veľmi dobré a chcem sa za ich dosiahnutie poďakovať všetkým zamestnancom výrobného úseku a celej ŽP a.s. Verím, že aj v druhom polroku tohto roka dosiahneme podobne úspešné výsledky a na konci roku 2016 ho budeme môcť hodnotiť ako ďalší z radu úspešných.

“ Je to šanca pre ŽP a.s. uplatniť sa ako dodávateľ pre ďalšie valcovne tyčí a profilov.

Zo sveta ocele

Svět ocele

Sedemdesiat programátorov – elektroprojektantov už rok pracuje v ostravskej firme ArcelorMittal na tom, aby výrobu namiesto ľudí riadili počítače. Do automatizácie týchto procesov hodlá oceliareň každý rok investovať štyri milióny eur.

„Jednou z úloh je zvýšiť produktivitu práce, s čím súvisí aj optimalizácia pracovníkov. Uvoľnených zamestnancov preradíme na výrobu ocele s vyššou pridanou hodnotou, kde sa ich uplatní vyšší počet, ako pri tzv. jednoduchých druhoch ocele“, konštatovala hovorkyňa Barbora Černá. Automatizácia sa týka riadiacich systémov, ktoré slúžia na ovládanie strojov, zariadení v jednotlivých prevádzkarňach. „Naším cieľom je automatická prevádzka, ktorá sa riadi sama“, vysvetlil Roman Dudek, zodpovedný za procesnú automatizáciu. Počet programátorov by malo v Ostrave postupne presiahnuť stovku. Špecialisti na domácom trhu však chýbajú, preto ich hľadajú na Ukrajine, v Rusku, Bielorusku, ale aj na Slovensku. V porovnaní s Třineckými železárňami, kde sa vývoju venujú už dvadsať rokov, však ten počet IT expertov bude len polovičný. Ako povedala hovorkyňa Třineckých železáren Petra Jurasková: „Plne automatizovaná je väčšina výrobných procesov, vrátane vysokopečných procesov a výroby ocele. Linky na valcovanie sú tiež čiastočne automatizované.“ V Třinci teraz pracujú na sledovaní pohybu materiálu. Budú tam môcť sledovať a vykazovať históriu jednotlivých výrobkov. „To je dôležité hlavne v segmente výroby automobilov“, povedala Jurasková.

...

V závode Nižnij Tagil pri Sverdlovsku, ktorý patrí do portfólia spoločnosti Evraz, budú mať novú vysokú pec. Výstavba zariadenia sa začala položením oceľového plátu do základov počas osláv Dňa hutníkov. Vedenie sa rozhodlo pre novú vysokú pec aj v nepriaznivom období a počítá s ňou ako alternatívou pri odstavení vysokej pece č. 6 počas opravy. V technických parametroch sa uvádza, že nová vysoká pec bude mať objem 2200 kubických metrov s ročnou produkciou 2,5 milióna ton surového železa. Jej ďalšími vlastnosťami budú automatické systémy plnenia vsádzky, externé chladenie a vysoký výkon nasávania vzduchu. V Nižnom Tagile momentálne prevádzkujú dve vysoké pece. Nová pribudne asi v roku 2017-18.



Grafické systémy v odbornom vzdelávaní...

V rámci Výzvy na podanie žiadosti o financovanie rozvojového projektu grafických systémov v odbornom vzdelávaní a príprave na rok 2016 bolo Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v určenom termíne predložených 56 projektov grafických systémov v odbornom vzdelávaní a príprave. Projekt Súkromnej strednej odbornej školy hutníckej Železiarni Podbrezová (ďalej SSOŠH ŽP) v tejto skupinke projektov nechýbal.

Ing. Lucia Vojčíková
učiteľka odborných predmetov

Z hodnotených projektov bolo 3. mája 2016 Komisiou pre výber, hodnotenie a finančnú podporu projektov grafických systémov v odbornom vzdelávaní a príprave vybraných 25 projektov grafických systémov v odbornom vzdelávaní a príprave pre rok 2016, ktorých poradie, výber a výšku pridelených účelových finančných prostriedkov schválil minister školstva.

Trojčlenný tím pedagógov SSOŠH ŽP: Mgr. Juraj Čief, Ing. Miriam Pindiaková a Ing. Lucia Vojčíková spoločnými silami v období pred sviatkami jari vytvorili projekt pod názvom „Zviditeľni svoj alarm a event“. V skupine tvorcov projektu za zriadovateľa ŽP a.s. bola aj Bc. Monika Gondová, ktorej odborné a cenné rady boli dôležitou súčasťou projektu. Náš projekt sa v celkovom hodnotení, po započítaní všetkých bodov, umiestnil na piatom mieste s počtom 31,60.

Po zverejnení výsledkov sme sa mohli pustiť do práce. Od MŠVVaŠ SR na realizáciu projektu dostaneme 2 000 eur a zriadovateľ prispeje sumou 586,66 eura. Realizácia projektu je v časovom rozpätí od 1. mája 2016 do 30. novembra 2016. V tomto období sme sa v projekte zviazali preškoliť štyroch pedagógov v programovacom prostredí PROMOTIC, vytvorili učebné texty a ukážky práce v danom prostredí.

Školenia sa od 28. do 30. júna 2016 zúčastnili Ing. Peter Flaška, Robert Králik, Ing. Ivan Štubňa a Ing. Lucia Vojčíková. Vzdelávanie sa uskutočnilo v priestoroch SSOŠH ŽP a viedol ho lektor z ostravskej firmy MICROSYS, spol. s r.o., Ing. Kazimír Hecko.

Súťaž v tvorbe amatérskych videí

Mgr. Ľudmila Kroupová

Začiatkom marca 2016 Pražská vedecko-technická spoločnosť z.s. vyhlásila súťaž amatérskych videí na tému „Technika kolem mne“. Súťaž bola určená pre študentov všetkých typov stredných škôl a učňov všetkých typov učňovských zariadení z Českej a Slovenskej republiky. Podmienkou súťaže bolo vytvorenie videa o technike, prístroji, stroji, dopravnom prostriedku, zariadení alebo stavbe v okolí bydliska autora. Každé video muselo spĺňať predpísané technické požiadavky, s ktorými boli aj študenti z II.H obznanení, aby sa mohli pustiť do tvorivej práce. Hľadanie techniky a zisťovanie technických údajov bolo časovo náročné a pre mnohých náročnejšie, ako samotné spracovanie videa. Zo všetkých osemnástich videí sme spoločne vybrali šesť najlepších, ktoré autori poslali do súťaže do konca mája 2016. O mesiac sme sa dozvedeli výsledky a s radosťou sme



Peter Húska



Adam Políček

mohli zablahoželať dvom našim študentom, ktorí sa umiestnili na 3. mieste. Tími úspešnými sú: Peter Húska s videom Vodné elektrárne Železiarne Podbrezová a Adam Políček s videom Čistička odpadových vôd Banská Bystrica. Okrem diplomu každý

z nich dostal finančnú odmenu 3 000 korún českých a tým sa ich prázdniny stali ešte príjemnejšie. Ostatní účastníci súťaže získali vecné dary, ktoré autorov videí určite potešia. Všetkým (i tým, ktorých videá sa neposielali do súťaže) ďakujeme za snahu, ochotu a obetavosť pri ich tvorbe, pomoc a cenné pripomienky pri hodnotení videí, úspešným srdečne blahoželáme a všetkým (okrem pekných prázdnin) prajeme veľa úspechov v ďalších súťažiach.

Vekové zloženie obyvateľstva Banskobystrického kraja k 31. decembru 2015

ŠÚ SR

Sekcia ŠÚ SR v Banskej Bystrici

Podľa údajov Štatistického úradu SR k 31. decembru 2015 žilo v Banskobystrickom kraji 653 024 obyvateľov z toho 316 587 mužov a 336 437 žien. Priemerný vek obyvateľa Banskobystrického kraja bol 40,87 roka, pričom priemerný vek muža v kraji predstavoval 39,12 roka, priemerný vek ženy 42,51 roka. V porovnaní s rokom 2014 sa priemerný vek obyvateľa kraja zvýšil o 0,31 roka (rovnaké zvýšenie u mužov aj u žien). Priemerný vek obyvateľa Slovenskej republiky (40,13 roka) v roku 2015 bol o 0,74 roka nižší ako v Banskobystrickom kraji. Z hľadiska jednotlivých rokov veku bol najpočetnejšou skupinou v kraji vek 39 rokov, v päťročných kategóriách dominoval vekový interval 35-39 rokov. V kraji žilo v tejto intervalovej kategórii 53 686 obyvateľov (27 711 mužov a 25 975 žien). Počet obyvateľov s vekom 100 a viac rokov bol 99, v tom 32 mužov a 67 žien. Z hľadiska štruktúry obyvateľstva kraja v roku 2015 prevládalo obyvateľstvo v produktívnom veku (15 - 64 r.). Počet obyvateľov Banskobystrického kraja v tomto intervale dosiahol k 31. decembru hodnotu 459 755, čo predstavovalo 70,40 %. Podiel mužov v produktívnom veku bol 72,96 % zo všetkých mužov v kraji a podiel žien predstavoval 68 % podiel všetkých žien v kraji. Druhou skupinou v poradí bolo obyvateľstvo v poproduktívnom veku (65+ roční) s počtom 98 417 (15,07 %). Obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14 r.) bolo ku koncu decembra 2015 spolu 94 852 (14,53 %). V roku 2015 sa prejavujú rozdiely v zastúpení obyvateľov predproduktívneho veku a poproduktívneho veku podľa pohlaví. Zatiaľ čo v predproduktívnom veku prevažujú chlapci (15,27 %) oproti dievčatám (13,82 %),

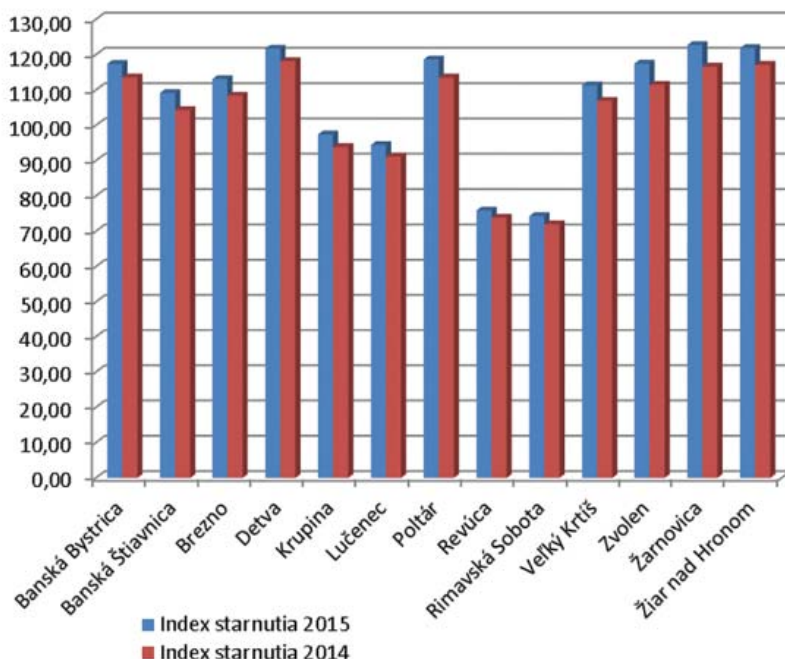
v poproduktívnom veku je prevaha žien s výraznejším rozdielom. V percentuálnom vyjadrení je žien poproduktívneho veku 18,18 % z celkového počtu žien a mužov 11,77 %.

Index starnutia, ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľstva, dosiahol v roku 2015 v kraji hodnotu 103,76. Znamená to, že na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadá v kraji takmer 104 obyvateľov v poproduktívnom veku (65+ r.). Oproti roku 2014 sa index starnutia zvýšil o 4 body. Index ekonomického zaťaženia sa zvýšil z hodnoty 41,07 v roku 2014 na 42,04 v roku 2015. Z toho vyplýva, že na 100 obyvateľov produktívneho veku pripadalo viac ako 42 obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku.

OKRES BREZNO

K 31. decembru 2015 žilo v okrese Brezno 62 616 obyvateľov (30 441 mužov a 32 175 žien). Priemerný vek obyvateľa

okresu bol 41,33 roka, z toho priemernej vek muža predstavoval 39,56 roka, priemerný vek ženy 43 roka. Z hľadiska jednotlivých rokov veku bol najpočetnejšou skupinou vek 41 rokov, v päťročných kategóriách dominoval vekový interval 35-39 rokov. V okrese žilo v tejto kategórii 4 839 obyvateľov (2 463 mužov a 2 376 žien). Počet obyvateľov s vekom 100 a viac rokov bol 11, v tom 6 mužov a 5 žien. Počet obyvateľov okresu v predproduktívnom veku (0-14 roční) predstavoval podiel 14,08 % (8 817). V produktívnom veku (15-64 r.) žilo v okrese spolu 43 827 obyvateľov (podiel 69,99 %), v tom 22 244 mužov a 21 583 žien. V poproduktívnom veku (65+ r.) žilo v okrese 9 972 obyvateľov (podiel 15,93 %). Index starnutia v okrese dosiahol hodnotu 113,1, čo znamená, že na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadalo viac ako 113 obyvateľov v poproduktívnom veku. Index ekonomického zaťaženia predstavoval hodnotu 42,87.



Prieskum spokojnosti zamestnancov

Zakrúžkujte číslo na stupnici podľa toho, ako ste v súčasnosti spokojný s uvedenými pracovnými podmienkami: 1 (veľmi nespokojný), 2 (nespokojný), 3 (prevažne nespokojný), 4 (nerozhodný), 5 (prevažne spokojný), 6 (spokojný), 7 (veľmi spokojný)

Náplň práce

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Istota stáleho zamestnania

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Bezpečnosť na pracovisku

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Mzdové ohodnotenie práce

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Ponúkané sociálne benefity

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Medziľudské vzťahy na pracovisku

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Možnosť zvyšovania si kvalifikácie

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Možnosť pracovného postupu

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Materiálne a technické vybavenie pracoviska

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Iné (uveďte):
1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7

Nasledovné ukazovatele sa týkajú čerpania výhod zo sociálneho fondu. Zakrúžkujte číslo na stupnici podľa toho, ktoré osobne považujete za dôležité: 1 (bezzvýznamné), 2 (málo dôležité), 3 (neutrálne), 4 (dôležité), 5 (veľmi dôležité)

Odmeny pri významných pracovných a životných jubileách

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Vyplatenie ďalších miezd zamestnancom (dovolenková a vianočná mzda)

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Vyššie odstupné

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Vyššie odchodné do dôchodku

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Možnosť doplnkového dôchodkového sporenia

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Kvalita stravovania a poskytovanie výživových doplnkov

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Odmeny darcom krvi

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Zdravotná starostlivosť o zamestnancov (rehabilitačné pobyty, sauna, telocvičňa a pod.)

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Možnosť návštevy športových podujatí (futbal, kolký, cyklistika a pod.)

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Možnosť návštevy ponúkaných kultúrnych podujatí

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Ponuka prázdninových rekreácií pre deti zamestnancov firmy

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Poskytovanie zliav na rôznom poistení (cestovnom, privátneho majetku, motorových vozidiel, zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone povolania)

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Možnosť čerpať pohonné hmoty na zamestnaneckú palivovú platobnú kartu

1 - 2 - 3 - 4 - 5

Iné (uveďte aké):
1 - 2 - 3 - 4 - 5

Ak sa chcete zúčastniť žrebovania, vyplnený kupón odstrihnite a zašlite ho firemnou poštou na adresu: Pp - referát psychológie, do desiatich dní od vydania tohto čísla. Jedného účastníka ankety vyžrebujeme a odmeníme. Anketový lístok nepodpisujte.

Kupón

Meno a priezvisko: Osobné číslo:

Prevádzkareň (odborný útvar):

Študentská vedecká odborná konferencia Metalurgia 2016

TUKE HF

Dňa 20. apríla 2016 sa v Hutníckej fakulte Technickej univerzity v Košiciach konal v poradí už 22. ročník študentskej vedeckej a odbornej konferencie Metalurgia 2016. Finančne študentskú konferenciu podporilo aj Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a mnohé firmy a spoločnosti, ktoré aktívne spolupracujú s našou fakultou už niekoľko rokov, či už v rámci projektov alebo pri riešení technických problémov v praxi. Medzi sponzormi nechýbala tradične aj Nadácia ŽP, ktorá udelila tri ceny v sekciách Hutníctvo kovov a Materiály.

Organizovanie konferencie patrí medzi tradície, na ktoré je Hutnícka fakulta patrične hrdá, každým rokom túto tradíciu rozvíja a vylepšuje. Šesťdesiatdeväť budúcich hutníkov súťažilo s prezentáciami svojich prác v piatich sekciách. Ich výkony, týkajúce sa obsahu práce, jej grafickej úrovne a prednesu, vystupovania, či schopnosti študenta obhájiť výsledky svojej práce, hodnotili odborné komisie, v ktorých mali svoje zastúpenie okrem vysokoškolských pedagógov aj reprezentanti vedeckých inštitúcií a priemyselných podnikov. Na konferencii sa každoročne súťažne zúčastňujú aj študenti partnerských univerzít a tento rok sme boli hosťiteľmi študentov z VŠB TU Ostrava, ŽU SJF Žilina, VŠCHTAP STU Bratislava a Slezskej univerzity v Katoviciach. Tohto ročníka sa zúčastnili aj študenti

stredných škôl so svojimi prácami.

Ocenenia študentom, pri slávnostnom vyhlásení výsledkov, odovzdali prítomní zástupcovia sponzorských firiem: Ing. Milan Polča, generálny manažér pre zabezpečenie a rozvoj ľudských zdrojov, U. S. Steel Košice, s.r.o., PhDr. Jozef Mižák, zástupca Zväzu vedecko-technických spoločností SR, Mgr. Maroš Halama PhD., viceprezident Slovenskej spoločnosti pre povrchové úpravy a dekanka Hutníckej fakulty TU v Košiciach doc. Ing. Iveta Vasková, PhD.

V sekcii Hutníctvo kovov získali:

za 1. miesto v sekcii a 1. miesto Nadácie ŽP: **Dávid Mahút**,
za 2. miesto v sekcii a 2. miesto Nadácie ŽP: **Dušan Balog**,
za 3. miesto v sekcii: **Sergii Zhdamarev**,
za 3. miesto Nadácie ŽP: **Vladimír Kasarda**.

V sekcii Materiály získali:

za 1. miesto v sekcii: **Adam Gryc**,
za 2. miesto v sekcii: **Peter Jurík (ŽU, Žilina)**,
za 3. miesto v sekcii: **Daniel Dohnalík (VŠB-TU Ostrava)**,
za 1. miesto Nadácie ŽP: **Jakub Boldi**,
za 2. miesto Nadácie ŽP: **Peter Prislupčák**,
za 3. miesto Nadácie ŽP: **Daniela Vasil'ková**.

Cenu CorOne, s.r.o. v sekcii Materiály získal Tomáš Lováši. V sekcii Energetické inžinierstvo a priemyselná keramika 1. miesto vyhrala Maryna Kyslytsyna a cenu

Slovenskej silikátovej vedeckotechnickej spoločnosti získal Martin Piroško. V sekcii Integrované systémy riadenia získal 1. miesto Marek Ružička. V sekcii Environmentalistika vyhrala 1. miesto Zuzana Stolárová, ktorá získala aj špeciálnu cenu Zväzu slovenských vedecko-technických spoločností. Ceny prof. Ronalda Kammeľa získal v sekcii Hutníctvo kovov Jordan Kostadinov a v sekcii Environmentalistika Jakub Klimko.

Všetkým účastníkom konferencie zablahožela k výsledkom prorektor Technickej univerzity v Košiciach pre inovácie a transfer technológií prof. Dr. h. c. Ing. Anton Čižmár, CSc. Súťažné podujatie označil za významnú platformu rastúcej kvality výchovno-vzdelávacieho procesu na univerzite a rovnako ako dekanka HF sa poďakoval partnerom z priemyselnej sféry za podporu pri zorganizovaní konferencie a za spolupodieľanie sa na výchove a vzdelávaní budúcej technicky vzdelanej generácie.

V tento deň Hutnícka fakulta organizovala aj samostatný Deň otvorených dverí. Toto podujatie slávnostne otvorila dekanka Hutníckej fakulty doc. Ing. Iveta Vasková, PhD., po ktorom nasledovali prezentácie z jednotlivých ústavov a prezentácia študentky, ktorá predstavila život študenta svojimi očami. Pre študentov stredných škôl bolo pripravených trinásť aktivít, počas ktorých im boli predstavené akreditované bakalárske študijné programy hrovou formou.

Tip
pre
vás

Na Krupinskej planine

Na Slovensku máme miesta, ktoré sa oplatí navštíviť pre prírodnú krásu. Prvú júlovú sobotu spoznávali podbrezovskí turisti menej navštevované atraktívne miesta v okolí mesta Krupina.

Ing. Peter Mlynárčik
Foto: Ing. Ľuboš Forgáč

Východiskom prvej časti túry bola obec Babiná, kde sme navštívili národnú prírodnú rezerváciu Mäsiarsky bok. Predstavuje krásne spojenie starého a takmer nedotknutého lesa so zaujímavými rozsiahlymi kamennými sypanými bralami a zurčiacou bystrinou Krupinica.

Druhá časť túry smerovala z obce Žibritov, na unikátny prírodný výtvor sopečného pôvodu nazvaný Krupinské bralce alebo Štangarigel. Tento výtvor pozostáva z pravidelných päťbokých andezitových pilierov, z ktorých niektoré dosahujú výšku až šesť metrov. Na jednom z kamenných stĺpov sa nachádzajú zvyšky pradávnych znakov.

Tretia časť túry začala v obci Hon-

tianske Tesáre. Lesnou cestou sa dostávame k Dúpencom. Sú to úkryty vytesané do strmého pieskovcového svahu a slúžili ako útočiská pred Turkami. Obdivovali sme zaujímavé výtvory, ktoré vytesali šikovní ľudia. Dostali sme sa k nim rebríkom alebo fixným lanom. A na záver dňa to najlepšie. Údolím sme prišli k Tesárskej rokline s nádherne vymodelovanými tvarmi. Táto národná prírodná pamiatka vznikla prerezaním miestneho vodného toku cez skaly vulkanického pôvodu. Prechod je krátky, ale určite každého očarí.

Oblasť Krupinskej planiny nás príjemne prekvapila. Predstavuje neopakovateľný zážitok pre všetkých, ktorí milujú nevšednú krásu a rozmanitosť slovenskej prírody. Ak máte aj vy záujem spoznávať prírodné zaujímavosti formou pešej turistiky, pridajte sa k nám.



OPEL VÝHODNEJŠIE

ZĽAVY pre zamestnancov Železiarní Podbrezová a ich rodinných príslušníkov

ZĽAVA až
18%

ZĽAVA až
23%

ZĽAVA až
23,5%

ZĽAVA až
18%



FINAL-CD

NAJVÄČŠÍ SLOVENSKÝ PREDAJCA AUTOMOBILOV

Banská Bystrica | Zvolenská cesta 26 | opelbb@finalcd.sk | +421 48 392 76 10 | www.finalcd.sk





ZP GASTRO servis
 P.O.Box 25 976 81 Podbrezová S. R. O

Jedálny lístok

1. – 7. 8. 2016

Pondelok

Polievky: morčacia, hrášková s hubami, pečivo.

- Pečené kuracie stehno, tarhoňa, kompót
- Bravčový rezeň s pečenu, zemiaky, uhorka
- Držky na diabolský spôsob, knedľa
- Študentský šalát, pečivo
- Pečené zemiaky s paradajkovou omáčkou
- Ryžový nákyp s ovocím
- Bageta Apetito
- Mliečny balíček.

Utorok

Polievky: kapustová s klobásou, sedliacka, pečivo.

- Hovädzia pečienka sviečková, knedľa
- Kuracie prsia prírodné, ryža, šalát
- Važecká pochúťka, zemiakové placky
- Bulharský šalát s bravčovým mäsom, pečivo
- Rezance s tvarohom, zakysanka
- Škoricové osie hniezda, kakao
- Bageta syrová
- Ovocný balíček.

Streda

Polievky: šošovicová kyslá, bulharská, pečivo.

- Vyprážené kuracie stehno, zemiaková kaša, kompót
- Bravčové stehno záhradnícke, slovenská ryža, šalát
- Klužská kapusta
- Parížsky šalát, pečivo
- Hovädzí guláš so zelenou fazuľkou
- Zapekané palacinky s tvarohom
- Bageta Gurmán
- Mliečny balíček.

Štvrtok

Polievky: zeleninová s rajbaničkou, kuracia s fazuľou a kukuricou, pečivo.

- Hovädzí guláš mexický, ryža, šalát
- Pečené kačacie stehno, červená kapusta, knedľa
- Špenátové listy s hlivami, opekané zemiaky
- Tlačenkový šalát, pečivo
- Zapekaný bravčový rezeň so syrom, zeleninová obloha
- Makový závin s jablkami, kakao
- Bageta s kuracím mäsom
- Ovocný balíček.

Piatok

Polievky: furmanská, mrkvová s pórom, pečivo

- Bravčová perkelt, cestovina
- Hovädzí rezeň obalovaný, zemiaky, šalát
- Kurča dusené so slivkami, ryža
- Syrové tajomstvo, pečivo
- Pečená ryba s bylinkami, mexická zelenina
- Hanácke koláče, kakao
- Bageta moravská
- Mliečny balíček.

Sobota

Polievka: slovenská šajtlava, pečivo

- Plnená paprika, knedľa
- Kuracie prsia s horčicou, ryža, uhorka
- Bageta salámová so šalátom.

Nedeľa

Polievka: krúpková, pečivo

- Bravčový rezeň s nivou a šampiňónmi, zemiaky, šalát
- Jelenie ragú s brusnicami, cestovina
- Bageta Gurmán.



Ilustračné foto: I. Kardhordová

Desatoro zásad bezpečnej konzumácie húb

Zdroj: nahuby.sk

1. NAJDOLEŽITEJŠIA:

Na konzumáciu zbierame len huby, ktoré stopercentne poznáme a o ktorých vieme, že sú jedlé !!!

2. Ak chceme do zoznamu húb, ktoré zbierame, zaradiť nový druh, urobíme tak až po dôkladnom zoznamení sa s druhom a jeho dvojníkmi, za pomoci skúseného hubára, ktorý tento druh zbiera už roky a až po niekoľkoročnom „opozeraní“.

3. Pri zbere dbáme na to, aby každá plodnica, ktorá skončí v košíku, prešla našimi rukami a našou kontrolou, najmä ak zbierame v spoločnosti osôb, ktoré huby dôkladne nepoznajú.

4. Zbierame len nie príliš staré, ale dobre vyvinuté plodnice, bez známok hniloby a plesne.

5. Huby nezberáme do nepriechodných (napr. plastových) tašiek a nádob, ale do košíkov, prípadne tašiek z prírodných priechodných materiálov.

6. Pri spracovaní húb dbáme na to, aby sme pokrājali len to, čo vieme identifikovať, neidentifikovateľné kusy zahadzujeme. Huby spracujeme čo najskôr, pretože rýchlo podliehajú skaze.

7. Huby krájame na tenšie plátky, nie na veľké a hrubé kusy, zo zásady ich vždy dobre prevaríme, resp. inak tepelne upravíme.

8. Jedlá z húb sa zo zásady neprihrievajú, prihrievame len raz a to také množstvo, ktoré naraz skonzumujeme.

9. Huby darom prijímame len od človeka, o ktorom vieme, že spoľahlivo pozná nielen to, čo nazbiera, ale aj to, s čím sa to dá zameniť a to len v celku, nie v nakrájanom stave.

10. Huby vždy konzumujeme striedmo, do polosýta, pretože sú ťažko stráviteľné, nikdy ich nekombinujeme s alkoholom. Ľudia s tráviacimi ťažkosťami by si mali obzvlášť dávať pozor na jedlá z húb, kombinované s mastnejšími zložkami, ako je napríklad smotana.

Viete, že:

Odhaduje sa, že na Zemi rastie asi 1,5 milióna druhov húb. V súčasnosti je opísaných iba 5 percent z tohto počtu.

Na Slovensku máme zaznamenaných 5104 druhov húb. Odhadujeme, že u nás rastie najmenej 24 000 druhov húb (6-násobok počtu druhov cievnatých rastlín).

Podľa červeného zoznamu je na Slovensku 309 druhov húb ohrozených. Z nich 70 druhov je aj zákonne chránených (vyhláška MŽP SR č. 24/2003).

Ešte na prelome 19. a 20. storočia sa z niektorých oblastí Slovenska exportovali hľuzovky do veľkomestských reštaurácií. V posledných desaťročiach sú nálezy hľuzoviek, druhov rodu *Tuber* mimoriadne zriedkavé. Väčšina súčasných náleзов patrí iným podzemkám, najmä druhom rodov koreňovec (*Rhizogogon*) a srnka (*Elaphomyces*).

Huby sa, ako dekompozítori organickej hmoty, podieľajú na recyklácii už 400 miliónov rokov (odkedy existujú na Zemi rastliny).

V zime, keď väčšina dekompozítorov, ako sú napr. baktérie, zastavuje svoju činnosť, huby zostávajú metabolicky aktívne (svojou činnosťou si totiž „vyrábajú“ teplo). Mnohé z nich sú aktívne aj pri teplote -7 stupňov Celzia, preto napr. aj chlieb v bežnej mrazničke môže „splesnieť“.

Huby (a baktérie), ktoré žijú v pilinách,

môžu vyprodukovať toľko tepla, že spôsobia samovznietenie.

V symbióze s riasami a sinicami tvoria huby lišajníky – lichenizované huby. Lišajníky sú schopné rásť v drsných podmienkach Antarktídy, púští, na vrcholoch hôr, kým samotné riasy alebo huby by v takýchto podmienkach neprežili. Riasa produkuje vďaka fotosyntéze uhľovodíky (cukry), ktoré zdieľajú spoločne s hubovou zložkou. Za to huba poskytuje riasu vodu a minerály.

Viac ako 90 percent rastlín žije s hubami v symbióze, ktorú nazývame mykorrhíza.

Najväčším živým organizmom na Zemi je pravdepodobne podpňovka žltá (*Armillaria gallica*), ktorej podhubie zaberá v severnom Michigane (USA) plochu 86 hektárov. Jej vek: asi 1 500 rokov.

Stielky niektorých lišajníkov (lichenizovaných húb) majú viac ako 4 000 rokov. Rastú veľmi pomaly, napr. v Arktide trvá až 1 000 rokov, kým prirastie 5 cm.

Huby pri rozklade dreva uvoľnia vo forme oxidu uhličitého ročne do atmosféry 80 miliárd ton uhlíka.

Jediná plodnica lešklôrovky plochej (*Ganoderma applanatum*) môže vyprodukovať za sekundu až 350 000 výtrusov. To predstavuje 30 miliárd výtrusov za deň a 4 500 miliárd za sezónu.

Výtrusy húb sú veľmi drobné – merajú iba 2 – 100 mikrometrov (1 μ m = 0,001 mm).

Bunka kvasinky má priemer 2 - 4 mikrometre. Je päťkrát väčšia, ako väčšina baktérií.

V lesnej pôde tvoria huby, mimo ko-

reňov stromov, 90 percent všetkej živej hmoty.

Lišajníky môžu slúžiť na bioindikáciu stavu životného prostredia, pretože sú citlivé na prítomnosť cudzorodých látok v ovzduší, najmä na zvýšenú koncentráciu oxidu siričitého.

Schopnosť húb (kvasiniek) fermentovať cukry na alkohol sa využíva pri výrobe piva a vína už 25 000 rokov.

Jedným z prvých organizmov, ktorého genetická mapa bola opísaná, je kvasinka pivná (*Saccharomyces cerevisiae*). Obsahuje 6 000 génov.

Podhubie (i plodnice) viacerých húb za vhodných podmienok svetielkuje. U nás majú schopnosť bioluminiscencie napr. podpňovka obyčajná (*Armillaria mellea*) a kališník hnedooranžový (*Omphalotus olearius*).

Antibiotikum penicilín objavil r. 1928 britský bakteriológ Alexander Fleming, keď pozoroval, že kolónie baktérie (*Staphylococcus aureus*) sú potlačané hubou z rodu penicil (*Penicillium notatum*). Masové využitie penicilínu umožnili až neskoršie výskumy lekára Howarda Floreya a chemika Ernsta B. Chaina (Oxford University) a technológia masovej produkcie, ktorú vyvinul chemik Andrew J. Moyer (US Department of Agriculture). Na antibiotické vlastnosti penicilu upozornil však už r. 1896 francúzsky študent medicíny, ale jeho poznatok zostal nepovšimnutý. Za objav dostali Fleming, Chain a Florey v roku 1945 Nobelovu cenu za medicínu.

Ako ich správne sušiť

Sušíme ich pri teplote do 50 stupňov Celzia, pri vyššej teplote by sme z nich zničili všetko dobré. Huby nikdy pred sušením neumývame vodou, nakrājame ich na tenké plátky. Sušiť ich môžeme buď na site, v elektrickej sušičke, alebo pri nastavení správnej teploty v rúre. No i napriek dobrému sušeniu, sa časom môžu v uskladnených hubách z nakladených vajčiek vyliahnúť červíky. Aj tomu sa však dá predísť tak, že ich dáte do mikroténového vrecúška na týždeň do mrazničky. V prípade, že ste huby neusušili správne a dobre ich uzavriete vo fľaši, splesniejú. No a pozor, plesne nezničíte ani varením, rovnako ako jedy. Medzi krásnou voňavou zmesou stačí jedna jedovatá huba a tá vás môže otráviť aj o niekoľko mesiacov či rokov. Preto odborníci neodporúčajú kupovať huby na trhu od ľudí, ktorí na to nemajú príslušné povolenia. Keď už sa vám do lesa nechce, zájdite radšej do obchodu. Dobře usušené huby nepoznajú dátum spotreby. Jeť ich môžete aj po desiatich či dvadsiatich rokoch. Stačí ich namočiť do vlažnej vody, prepláchnuť a hurá na to. No len v prípade, ak ste ich správne usušili.



ZP GASTRO servis
 P.O.Box 25 976 81 Podbrezová S. R. O

Jedálny lístok

8. – 14. 8. 2016

Pondelok

Polievky: držková, francúzska, pečivo

- Bravčové stehno hamburské, knedľa
- Hovädzie mäso námornícke, ryža, šalát
- Roľnícke zemiaky, uhorka
- Grécky šalát, pečivo
- Kuracie prsia s plnkou, zeleninová obloha
- Šišky s nutelou, kakao
- Bageta s pikantným mäsom
- Ovocný balíček.

Utorok

Polievky: mexická, krupicová so zeleninou, pečivo

- Hovädzia roštenka cigánska, tarhoňa, šalát
- Detviarska nátura, opekané zemiaky, uhorka
- Baraní guláš, halušky
- Pikantný syrový šalát, pečivo
- Zemiakový paprikáš, paradajkový šalát
- Buchty na pare s lekvárom, kakaová posypka, kakao
- Bageta s kuracím mäsom
- Mliečny balíček.

Streda

Polievky: hovädzia s pečienkami, haluškami, pohronská, pečivo

- Morčací rezeň prírodný, zeleninová ryža, šalát
- Pečený bôčik s plnkou, kapusta, knedľa
- Zemiakovo-bryndzové pirohy so slaninou
- Hydinový šalát, pečivo
- Cestoviny s brokolicou a smotanovou omáčkou
- Žemľovka s tvarohom
- Bageta syrová
- Ovocný balíček.

Štvrtok

Polievky: boršč s mäsom, roľnícka, pečivo

- Vyprážený bravčový rezeň, zemiakový šalát s majonézou
- Kuracie stehno na smotane s hlivami, cestovina
- Pizza zeleninová so salámou
- Šalát macedónsky s tofu, pečivo
- Zapekané zemiaky s pórom
- Dukátové buchtičky s vanilkovým krémom
- Bageta moravská
- Mliečny balíček.

Piatok

Polievky: slovenská hubová, rascová s vajcom, pečivo

- Hovädzí guláš maďarský, knedľa
- Bravčový rezeň na zelenine, ryža, šalát
- Ryba na vidiecky spôsob, zemiaky, šalát
- Pestrý cestovinový šalát
- Ohnivé kuracie stehno orientálne, zeleninová obloha
- Šúľance s makom
- Bageta Gurmán
- Ovocný balíček.

Sobota

Polievka: hrachová so salámou, pečivo

- Pečená krkovička na cesnaku, zemiaky, cvikla
- Kuracie prsia na paprike, cestovina
- Bageta Apetito.

Nedeľa

Polievka: šurďica, pečivo

- Hovädzie dusené, chrenová omáčka, knedľa
- Bravčové mäso na rasci, ryža, šalát
- Bageta s kuracím mäsom.



Foto Igor Janeček



Boli sme na hrade Ľupča

Jasna a Zina Hrablayové
 Foto: F. Hrablay

So starými rodičmi často počas letných prázdnin navštevujeme slovenské hrady a zámky. Videli sme ich už veľa a vždy, keď sme šli okolo Slovenskej

Ľupče, lákalo nás ísť sa pozrieť na ten krásny hrad. A to čo sme videli na hrade Ľupča, nás veľmi milo prekvapilo. Sprievodkyňa pútavo rozprávala o histórii a prostredie celého hradu pôsobilo na nás veľmi príjemne. Ďakujeme za nezabudnuteľný zážitok.

Už 28. krát v Kalinove



V rámci 28. Medzinárodného keramikárskeho sympózia sa v Žiaromate Kalinovo stretli umelci z Turecka, Českej republiky a Slovenska. Štvorica keramikárov má do 3. augusta 2016 k dispozícii priestory závodu. Účastníkmi tohtoročného sympózia sú Firdevs Müjde Gökbel a Oya Asan Yuksel z Turecka, Veronika Selingerová z Čiech a Paula Hoššová zo Slovenska. Aj v tomto roku je keramikárske sympóziu mimoriadne tým, že prebieha v továrenských podmienkach a umožňuje umelcom využívať žiaruvzdorný materiál - šamot a vytvorené diela vypaľovať vo veľkokapacitných peciach. Závod umelcom poskytuje priestor, materiál a technickú výbavu a vzniknuté diela budú opäť prezentované na výstave Novohradského múzea a galérie v Lučenci v auguste a septembri 2016.

Múzeum v rozprávke

Horehronské múzeum v Brezne pripravilo počas prázdninového obdobia pre svojich návštevníkov – deti, podujatie, ktorým sa im snaží priblížiť prezentáciu svojho zbierkového fondu. Ak chcete zažiť Múzeum v rozprávke a rozprávku v múzeu, prídte. Čakáme na vás denne – od pondelka do piatku, do 26. augusta od 8. do 17. hodiny.

Opel zraz

V dňoch 29. – 31. júla navštívte v rámci Krpáčovského leta 2016 celoslovenský zraz priaznivcov značky Opel. Uvidíte prezentáciu aktuálnych modelov, môžete absolvovať aj skúšobné jazdy na predvádzacích vozidlách a na vaše deti tu čakajú rôzne súťaže.



Víťazovi krížovky z čísla 13, Marekovi Vaňovi z ťahárne rúr, cenu odovzdal Mgr. Peter Suja, riaditeľ ŽP Bezpečnostné služby, s.r.o. (znenie tajničky: „... budeme celý deň hľadať tvoje plavky v bazéne“).
 Foto: V. Kúkolová

PodĎakovanie

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, bývalým spolupracovníkom a známym za účasť na poslednej rozlúčke s našou milovanou manželkou, mamou, starou mamou, sestrou a švagrinou



Evkou GARAJOVU z Brezna.

Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ.
 Smútiaca rodina

Spomienky

„Roky ubiehajú, ale v našich srdciach zostávaš. Tvoj odchod veľmi bolí všetkých, ktorí ťa mali radi a na teba nezabúdajú.“

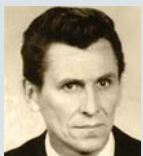
Dňa 17. júla uplynulo sedem rokov odvtedy, ako nás navždy opustila milovaná mama, dcéra, sestra a kolegyňa

Anička NIŠČÁKOVÁ z Brezna.

S láskou a úctou spomínajú syn a dcéra, mama, sestra, synovci a bývalí spolupracovníci zo ŽP Informatika



„Už ťa neprebudí slnko, ani krásny deň, na breznianskom cintoríne spíš svoj večný sen. Len sviecu horiacu a krásnu kytku na hrob ti môžeme dať a na krásne prežité roky s tebou spomínať. Mal si nás rád a chcel si žiť, ale prišla tá chvíľa, keď musel si nás opustiť.“



Dňa 30. júla si pripomenieme dvadsaťjeden rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Pavol GIERTL z Brezna.

S láskou a úctou spomínajú manželka, synovia Peter a Pavol a dcéra Zuzana s rodinami a ostatná rodina

„Odišiel si ticho, už nie si medzi nami, ale v spomienkach žiješ stále s nami.“

Dňa 9. augusta uplynú tri roky odvtedy, ako nás navždy opustil

Miroslav NAGY z Brezna.

S láskou a úctou spomíname



Autor: PK	orgán zraku	T2	☺	umoria, zjordujú	dvojica	Need More Info	kód letiska B. Aires (Ezeiza)	vlastniť	☺	Medzin. Olymp. Výbor	druh čistiaceho prášku	Letecké opravovne	výrobca procesorov	T5	chlpatá príserka z TV seriálu
opica z pralesa			vložiť do upínaku						lesný plod						
krvný obraz		T1	tečie (Čes.)						sorta kvalitného hrozna						
stať sa starším									voltampér			sopečná hornina			
												popevok			
☺	kráľ zvierat súprava tanierov														uhrovitosť pleti
klebety (hov.)															
myšlienka, nápad															
typ ruských lietadiel				spoločenská trieda										EČV Pezinka značka piva	
zálesácky nôž															
Pomôcky: CHAT, INTEL, SKIN	debata (angl.) krátka textová správa					oslovenie otca (hov.)	pliešť	☺	zlato po španielsky	pravoslávny farár	ekologický (skr.)				T4 súhlas
Slov. pediat. spoločnosť									súvisiaca s operetou						
zavádzajúci								T3						ang. predložka (v, vo)	
urobil ťažším									záves v divadle					knokout (box.)	





Prvý zápas jesennej časti s Trnavou objektívom I. Kardhordovej

Futbal Muži A

Zdroj: ŽP Šport

S MYJAVOU

Sobota, 23. júl 2016, Zelpo aréna Podbrezová

Fortuna liga, 2. kolo

FO ŽP Šport Podbrezová – Spartak Myjava 0:0

ŽK: Djordjevič – Abrahám. Duga, Mehremič. Pred 1 571 divákmi rozhodovali Smolák – Adám, Špivák.

Kvôli Majstrovstvám Európy žien do 19 rokov sa aj 2. kolo hralo v Podbrezovej a podobne, ako v prvom kole novej sezóny, sme v Zelpe aréne po prvých 45 minútach videli bezgólovú partiu. Vôbec tomu tak ale nemuselo byť, pretože už v druhej minúte po rýchlej akcii nebezpečne zakončoval Turňa, jeho strela spoza šestnástky však mierila priamo do Hrušku. V 10. minúte to bola ešte väčšia príležitosť. Viazanko si ideálne nabehol na kolmicu pred brankára Spartaku, lenže ten v páde vložil do zakončenia podbrezovského záložníka nohu. Veľkú šancu spálili domáci aj do tretice. V úplnom závère prvého dejstva si Peševski fantasticky medzi dvomi súpermi spracoval dlhý pas na hranici pokutového územia protivníka a dokázal aj vystreliť, strela však nebola podľa jeho predstáv. Druhé dejstvo prinieslo svižný úvod a veľké šance domácich. Najskôr Kamil Kuzma ťažil z ideálnej prihrávky Lipčáka do priestoru a následnom pase Turňu. Nová posila domácich loptu hlavou takmer upratala do siete, no chýbalo jej viac šťastia, pretože zakončenie sa od jednej tyče cez bránkovú čiaru odrazilo do druhej a skončilo späť na hracej ploche a nie v bráne. O chvíľu na to takmer skóroval aj Bernadina, lenže po tom, ako sa dostal kľučkou až za brankára Hrušku sa vytlačil k bránkovej čiare a nedokázal presne zakončiť. Po týchto možnostiach sa dej hry odvíjal hlavne v strede poľa. Až v závère sme videli náznak ďalšej veľkej možnosti, lenže Kuciak vynikajúce zmaril šancu na zakončenie Sládekovi a Duga následne situáciu nezvládol, keď len prihral do rukavíc nášho strážcu troch žrdí. Gólu sme sa ale v tomto stretnutí nedočkali a tak aj v 2. kole si tímy na Horehroní body delia. **FO ŽP Šport:** Kuciak – Turňa, Krivák, Kostelný, Djordjevič – Lipčák, Podio – Viazanko, Kuzma, Peševski – Bernadina (79. Migaľa).

ÚSPECHY NAŠICH TRÉNEROV „...ponuka SFZ ma potešila“

Marek Bažík bol menovaný do funkcie asistenta trénera reprezentačného výberu Slovenskej republiky U17. Hlavným trénerom tejto reprezentácie je bývalý tréner Podbrezovej z 2. ligy, Ladislav Hudec. Marek pôsobí ako hlavný tréner kategórie mladších dorastencov U17



a v minulej sezóne obsadil so svojimi zverencami 7. miesto. Svoju hráčsku kariéru začínal v Dukle Banská Bystrica, z ktorej sa na dve sezóny od roku 1999 do 2001 sťahoval do Futbalového oddielu ŽP Šport Podbrezová. Od sezóny 2001/2002 sa stal hráčom MŠK Žilina a to bolo najúspešnejším obdobím jeho hráčskej kariéry, v ktorom získal tri majstrovské tituly a stal sa lídrom historického ťaženia Žilincanov. Po krátkom pôsobení v Dukle

sa presunul na svoje prvé zahraničné angažmán do českej Viktorie Žižkov a následne do tímu poľského ligistu Polonia Bytom. Poslednú sezónu odohral v Dukle a v tomto klube začínal ako tréner žiackych tímov. V júli 2013 sa presunul do FO ŽP Šport Podbrezová. Po trojročnom pôsobení pri našich dorasteneckých družstvách a A-družstve dospelých, dostal ponuku SFZ stať sa súčasťou realizačného tímu pri mládežníckych reprezentáciách. Na túto prácu sa teší, o čom svedčia jeho slová: „Musím úprimne povedať, že ma ponuka od SFZ veľmi potešila a zároveň aj prekvapila. Na prácu s najlepšimi hráčmi Slovenska s ročníkom narodenia 2000 sa veľmi teším. Verím, že sa zodpovedne pripravíme na kvalifikáciu ME.“

Regionálny tréner U13



Ďalším trénerom podbrezovského klubu, ktorý sa do novej sezóny stal trénerom mládežníckych výberov je Patrik Müller. V našom klube pôsobí piatu sezónu v kategórii mladších žiakov a od nového ročníka je trénerom U13. Za dlhoročnú činnosť dostal ponuku stať sa regionálnym trénerom U13 pod hlavičkou Stredoslovenského futbalového zväzu. Hlavnou úlohou v tejto kategórii je výber najtalentovanejších hráčov (ročník 2004), z ktorých sa postupne formujú budúci hráči reprezentačných výberov Slovenska. Patrik je jedným z dvojice trénerov zodpovedných za túto činnosť a pravidelne sa bude zúčastňovať kontrolných výberov a zápasov najlepších hráčov kategórie U-13 zo stredného Slovenska.

S TRNAVOU

Nedeľa, 17. júla 2016, Zelpo aréna Podbrezová

Fortuna liga, 1. kolo

FO ŽP Šport Podbrezová – FC Spartak Trnava 1:1 (0:0)

Góly: 48. Viazanko – 54. També. ŽK: Vajda – Hladík, Mikovič, Bello. Pred 2 012 divákmi rozhodovali Chmura – Somoláni, Bednár.

Nový ročník začal pre podbrezovských futbalistov v upršanom počasí proti Trnave, ktorá mala za sebou úvodné stretnutie druhého predkola Európskej ligy. S cieľom nadviazať na úspešnú jar vstúpili „Železiari“ do úvodného dejstva aktívne a boli o niečo aktívnejším tímom. Túto snahu pretavili aj do niekoľkých zaujímavých šancí, ale počas prvých štyridsiatich minút sa neujali tutovky Peševskeho ani Viazanka a Vajdovi s Rendlom chýbalo kus šťastia. Druhý polčas začal veľmi dobre, pretože center z ľavej strany prepadol až k Viazankovi a ten v sklze poslal loptu do prázdnej brány (1:0). Radosť tribún však netrvala dlho, pretože També si spracoval loptu v našej šestnástke a tvrdou ranou do rohu brány nedal Kuciakovi šancu niečo urobiť (1:1). Trnava po tomto góle prevzala rolu aktívnejšieho tímu, ale nedokázala sa dostať do žiadnych zaujímavejších šancí. Podbrezová mohla ísť opäť do vedenia v 73. minúte, kedy neprijemná a nečakaná hlavička skončila na brvne. Tri body mohol domácim v závère z priameho kopu ešte vystreliť Pablo Podio, no jeho strela skončila iba na žrdi.

FO ŽP Šport: Kuciak – Turňa, Kostelný, Krivák, Djordjevič – Vajda, Podio – Viazanko, Peševski (74. Kuzma), Šafranko (69. Bernadina) – Rendla (81. Pančík).

“ Hrali sme proti kvalitnému mužstvu, moji zverenci odviekli v tomto stretnutí maximum.

Marek Fabuľa, tréner Podbrezovej



Ani v druhom kole na domácej pôde sa nám nepodarilo získať viac bodov.

Foto: I. Kardhordová

Na majstrovstvách Slovenska sme získali päť medailí



Štart kategórie mini



V kategórii juniorov si titul vybojoval Michal Pagáč, na druhom mieste skončil ďalší náš pretekár Slavomír Kujan

Cyklistika

P. Medveď, tréner

V ťažkých poveternostných podmienkach sa cez víkend, 16. – 17. júla, na Fačkovskom sedle konali Majstrovstvá Slovenskej republiky v horskej cyklistike 2016.

V kategórii juniorov dominovali naši pretekári, z ktorých si titul vybojoval Michal Pagáč a striebornú priečku obsadil Slavomír Kujan, tretí bol Matej Baco – Finančné centrum team Považská Bystrica. Kadeta Lukáša Kubiša obrali o titul dva defekty, ale napriek smole si vybojoval bronz, keď skončil za pretekármi z CyS – Akadémie Petra Sagana Romanom Kurnickým a Tomášom Meriačom. René Chrapáň prišiel do cieľa na 16. mieste. Starší žiak Lukáš Kunštár bol 5. a Michal Sluňniak 10. Mladší žiaci vybojovali dve medaily, Christian Haas bral striebro a Matthias Schwarzbacher bronz, zvíťazil Jerguš Palaj z Kaktus Bike Team Bratislava. V kategórii mini Jerguš Medveď prišiel cieľom na 10. mieste.



Šťastný úsmev majstra SR M. Pagáč